

Går nazisternas skuld att gottgöra?

Oj, vilken fin debutroman av **Annette Hess**, tidigare känd som skapare av den uppskattade och framgångsrika teveserien *Weissensee* som utspelar sig i Östtyskland under 1980-90-talen. *Tyska huset* som utspelar sig i Västtyskland 1964 är innerlig, spännande, gripande, skrämmande och sorglig.

Huvudpersonen Eva dras, från början mot sin vilja, in i rättegången mot SS-soldater som tjänstgjorde i Auschwitz. Som tolk från och till polska får hon lyssna till de fasansfulla vittnesmålen från de få som överlevde. Från att varit helt ovetande och oförstående blir hon mer och mer medveten om vad som hänt. I och med detta börjar även minnen från barndomen väckas till liv. Och nya frågor ställs. Varför vill inte hennes föräldrar prata om vad de gjorde under kriget? Är det sant att hennes far var kock på västfronten? Varför tycker hon sig känna igen frun till den huvudmisstänkte?

Under de senaste åren har jag läst en hel del nya tyska böcker skrivna av barn eller barnbarn till den generation som deltog i andra världskriget. Kanske har det gått så pass många år nu att det är möjligt att göra upp med skulden och skammen över att den tysta massan inte gjorde något för att förhindra de fasansfulla brotten som begicks.

Författaren har använt sig av dokumenten från den första Auschwitzrättegången i Frankfurt som hölls mellan 1963-65. Hon skriver i slutordet: *"Jag bugar mig för de människor som under rättegången ännu en gång utsatte sig för sina traumatiska upplevelser genom att framträda inför sina förövare. Därigenom har de inför hela världen avlagt ett omfattande och varaktigt vittnesmål om vad Auschwitz var."*

I och med denna roman har Annette Hess lyckats skapa ett

fiktivt men starkt vittnesmål om vad som skedde med många tyskar före, under och efter nazisternas skräckvälde. Hon har genom boken ställt frågan: *Vilka bär på skulden och går det egentligen att gottgöra det som skedde.* Läs boken så får du kanske ett svar.

Peter Roth

Tyska huset

Annette Hess

Bonniers förlag

